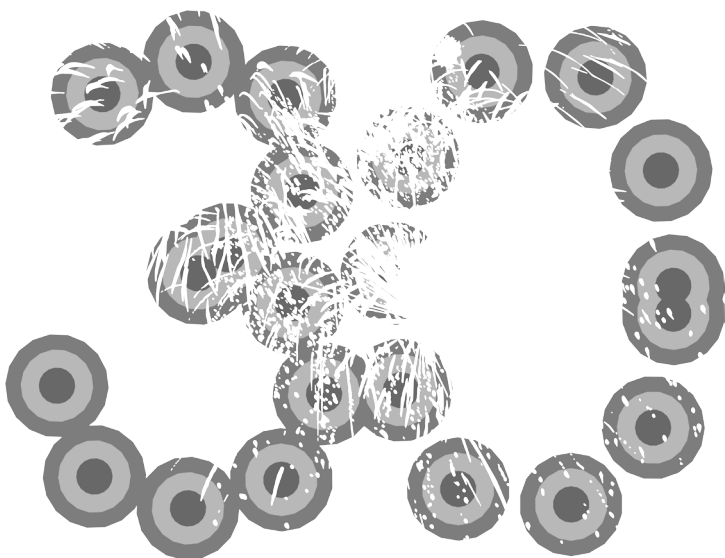

Třicet

Horizontální oslava

30 hostů. 30 rozhovorů. 30 let.

17. listopadu 2019
od 16:00 do 24:00 hodin

Horizontální oslava

Připomínat třicáté výročí listopadové revoluce má hluboký význam. O tom, za jak zásadní událost pokládáme převrat v roce 1989, nejlépe svědčí skutečnost, že jsme se rozhodli uspořádat horizontální oslavu s názvem Třicet. Po velmi dlouhé době se Centrum experimentálního divadla, Divadlo Husa na provázku a HaDivadlo sešla u jednoho stolu, aby nerozdílnou rukou a společnými silami oslavila Sametovou revoluci a následnou proměnu naší společnosti. Vůbec poprvé se k nim přidává také nová platforma CED – pole performativního umění Terén. To samo o sobě činí z této oslavy mimořádnou záležitost, z níž máme upřímnou a opravdovou radost.

Slovo oslava možná někomu evokuje halasnou a blyštivou událost, cinkání skleniček, hudbu, tanec, halekání z otevřených oken a mávání prapory. Pro nás je však tentokrát oslava především důvodem k přátelskému setkání a společnému zamyšlení nad tím, kde žijeme a co se kolem nás dělo a děje. Oslava začíná v 16,00 hodin a bez přerušení potrvá až do půlnoci. Nechceme, aby vznikl jakýsi definitivně uzavřený jevištní tvar koncentrovaný do krátkého inscenačního času. Naší snahou je vytvořit horizontální událost – zrušit hranice mezi jevištěm a hledištěm a vytvořit místo a atmosféru pro setkávání. K rozhovorům proto zveme nejen 30 hostů, ale i naše diváky. Věříme, že se u nás hosté a diváci zdrží déle, aby se mohli vzájemně potkat a mluvit spolu o všem, co je zajímá.

Součástí oslavy je i videoprojekce unikátních dobových záznamů (projekce probíhá nepřetržitě ve smyčce v provázek.sále) a výtvarná instalace sestavená z revolučních hesel, prohlášení a vzkazů lidí.

Po celou dobu konání bude k dispozici bar s jídlem a pitím na provázek.dvoře. Můžete přicházet a odcházet dle libosti, zúčastnit se v případě zájmu dalších akcí v Brně a zase se kdykoliv vrátit za námi.

centrum
experimentálního
divadla
brno

Rozhovory

30 let | 30 hostů | 30 rozhovorů

Základní osu dne tvoří 30 rozhovorů se 30 hosty – a to nejen s lidmi, kteří si pamatují tehdejší události, ale často i s představiteli mladší generace. Nechceme pouze revokovat minulost a připomínat tehdejší události. Za mnohem zásadnější pokládáme mluvit o tématech, která považujeme za důležitá – nejen v souvislosti s vývojem posledních třiceti let, ale zejména dnes. Během neuvěřitelných osmi hodin rozhovorů v nepřetržitém sledu přivítáme celkem 30 zajímavých hostů z Čech, Moravy a Slovenska – lidí, kteří mají k danému tématu co říci.

16:15 – 16:45

Moderuje **TEREZA STRNADOVÁ**

JANA SOUKUPOVÁ: SITUACE BRNĚNSKÉHO DISENTU

Novinářka a někdejší disidentka. V 80. letech se v jejím bytě scházeli brněnští disidenti. V prosinci roku 1989 spoluzaložila první nezávislé Moravské noviny. Pracovala jako šéfredaktorka několika periodik. Vydala knihu *Nepoddajní aneb Nešlo to jinak o brněnských disidentech*. Rozhovor bude zaměřen na situaci brněnského disentu, události 17. listopadu 1989 v Brně i její osobní pohled na vývoj, který následoval.

VLADIMÍR STEHLÍK: PAMĚTNICKÁ ZKUŠENOST S PROTIKOMUNISTICKÝM ODBOJEM

Bojovník proti komunistickému režimu. V 50. letech dával najevo nesouhlas s komunistickým režimem, a byl proto vyloučen z vysokoškolského studia. Založil protistátní skupinu a za její aktivity byl odsouzen ke třem letům vězení za podvracení republiky. Později byl odsouzen k práci v uranových dolech. V roce 1968 se aktivně zapojil do událostí Pražského jara a v roce 1989 se stal jedním ze zakladatelů Brněnského občanského fóra. V rozhovoru promluví o tom, proč považoval za nezbytné osobně se angažovat v protikomunistickém odboji a jak hodnotí vývoj třiceti porevolučních let.

16:45 – 17:15

moderuje **MATĚJ METELEC**

MARKÉTA KOS MOTTLOVÁ: KONEC DEMOKRACIE 30 LETPO JEJÍM TRIUMFU

Rok 1989 byl globálně vnímán jako vítězství demokracie v přímé soutěži s autoritářstvím. Třetí vlna demokracie, o které mluvil Samuel Huntington, se sice převalila světem, po třiceti letech ale jako by hrozilo, že po ní zůstane jen několik jezírek. O dnešní krizi demokracie bude mluvit politoložka Markéta Kos Mottlová.

VANDA MAUFRAS ČERNOHORSKÁ: OSUDY FEMINISMU: NEŽÁDOUCÍ SVOBODA?

Proč se součástí porevolučního importu společenských modelů západu nestal také feminismus a genderová otázka, a boj za rovnoprávnost je u nás nadále nepopulární agendou? V době, kdy se ve střední Evropě vrací zpět autoritářství se zřetelně patriarchálním nádechem, je na místě se ptát, jaká je situace lidských – a tedy i ženských – práv. Témata pro socioložku Vandu Černohorskou, doktorandku FSS MUa zástupkyni Genderové expertní komory ČR.

17:15 – 18:00

moderuje SOŇA BARANOVÁ

MICHAL DOLEŽEL: VÝZNAM A BUDOUCNOST BRNĚNSKÉHO SOKOLA

Člen brněnského Sokola a spolku Post Bellum – Paměť národa. Brněnský zastupitel, archeolog a etnolog usiluje o propojení občanského života v Brně s jeho historií, kulturou a uměním. Organizoval festival Sokolské culturae, festival Moje 20. století či výstavu historických fotografií pod širým nebem Paměť v ulicích. V rozhovoru promluví o občanském životě v Brně, o smyslu Sokola v dnešní době a o potřebě zachovávat svědectví pamětníků nejen komunistických zločinů.

PETR OSLZLÝ: ÚLOHA DIVADLA HUSA NA PROVÁZKU V LISTOPADU 1989

Dlouholetý dramaturg Divadla Husa na provázku a ředitel Centra experimentálního divadla, nyní rektor Janáčkovy akademie múzických umění v Brně. V 80. letech spolupořádal tajné bytové semináře Podzemní univerzity, v roce 1989 byl jedním z organizátorů listopadové stávkové a zakládajícím členem Občanského fóra. V letech 1990-1992 působil jako poradce a asistent Václava Havla. Promluví o tvorbě a činnosti Divadla Husa na provázku v normalizačních letech, o jeho úloze v turbulentních událostech, které vedly k režimní změně v listopadu 1989, i o tom, jak dnes vnímá úlohu experimentálního divadla.

SANDRA SILNÁ: ROLE DUCHOVNÍCH A CÍRKVÍ V DNEŠNÍM SVĚTĚ

Farářka. Duchovní Husova sboru v brněnské Botanické ulici je známá nejen širokým záběrem svých zájmů (studovala judaistiku, psychosociální studia, environmentální studia, teologii a nyní pivovarnictví, chová včely a vaří vlastní pivo značky Božíňku), ale především svým otevřeným přístupem k roli faráčky. Rozhovor s ní se zaměří na to, jakou duchovní pomoc dnes lidé hledají u faráčky, jaká je role a postavení církve v současném světě a proč je dobré, aby byla jako faráčka aktivní na sociálních sítích, pořádala brunches a otvírala církve mladým lidem.

18:00 – 18:30

moderuje ALICA SIGMUND HERÁKOVÁ

DANA KROKOVÁ:

OBČANSKÉ HNUTÍ ROMŮ V 90. LETECH

Působí jako romská poradkyně na Magistrátu města Brna. Dlouhodobě se věnuje romské komunitě, předškolním dětem a ženám. Rozhovor se bude věnovat lokálnímu dění v Brně, proměnám romské komunity, romských hnutí a soužití Romů s majoritou.

JÁN POLYÁK:

DEMOKRACIE – EKONOMICKÝ A SOCIÁLNÍ PROPAD ROMŮ?

Byl vůbec prvním asistentem prevence kriminality v Brně, působí také jako mentor romských rodin. Je muzikant, hraje na basovou kytaru a v komunitě je velmi uznávanou osobností. Rozhovor s ním bude sledovat osobní zkušenost Roma se změnou režimu, jeho příběh před a po roce 1989 včetně reflexe současné situace romské komunity jeho optikou.

18:30 – 19:15

moderuje PETR KUBALA

LUCIE TRLIFAJOVÁ:

(NE)DŮSTOJNÉ MZDY

Kolik stojí důstojný život v porevolučním Česku? Lucie Trlifajová z centra SPOT a Platformy pro důstojnou mzdu bude reflektovat problém ne/rovností, nízkých mezd a vývoj tří dekad demokratizovaného trhu práce.

BARBORA BÍROVÁ:

SOUČASNÁ KRIZE DOSTUPNOSTI BYDLENÍ

Jak na česká města dopadá krize dostupnosti bydlení? A o čem vlastně mluvíme, když říkáme „krize bydlení“? Antropoložka Barbora Bírová z Platformy pro sociální bydlení vyloží, jak jsme se do současné situace dostali a jaké z ní vedou cesty ven.

ANNA POSPĚCH DURNOVÁ:

SEBEURČENÍ, EMOCE A DEMOKRACIE

Podářilo se s přechodem k modelu liberální demokracie „liberalizovat“ a „odpaternalizovat“ i (zdravotnické) instituce? Co nám debata třeba o domácích porodech říká o společnosti jako celku – a o jejím vývoji za posledních třicet let? Politoložka Anna Pospěch Durnová z Institut für Höhere Studien ve Vídni a FSV UK bude hovořit o propojení emocí a demokracie na konkrétních příkladech z vlastního výzkumu.

19:15 – 20:00

moderuje MATĚJ METELEC

**EVA FRAŇKOVÁ:
ZEMĚDĚLSTVÍ V ČR PO LISTOPADU 1989**

Kolektivizace vesnice patří k nejtrvalejšímu dědictví komunistické diktatury. V Československu také byla provedena důkladněji než v Polsku či Maďarsku. Po roce 1989 se ale, na rozdíl od boomu v živnostnictví, drobné zemědělství do Čech a na Moravu nevrátilo – naopak se stalo ještě intenzivnějším, mechanizovanějším a vůbec „větším“ než dříve. O tom bude mluvit Eva Fraňková z Katedry enviromentálních studií FSS MU.

**MARCEL TOMÁŠEK:
FILOSOFIE VEŘEJNÉHO PROSTORU**

Rok 1989 znamenal pro městskou krajinu a územní plánování zásadní zlom. Jak se staví současnost a společnost k stavebnímu dědictví socialismu? Existuje v České republice snaha promýšlet proměnu využití veřejného prostoru, nebo jsme jen hřištěm developerů? Promluví přední historický sociolog Marcel Tomášek z FHS UK a Fakulty architektury ČVUT.

**KRISTINA ANDĚLOVÁ:
DIVOKÉ DEVADESÁTKY A JEJICH DĚICTVÍ**

90. léta jsou spojena jak s tunelováním a bujením šedé ekonomiky, tak s euforickou svobodou, která jako by se od té doby vytratila. Transformace umožnila tehdejším mladým lidem dostat se do pozic, kam jinak spějí desítky let. Ve stínu černo-bílého vidění často zaniká specifická kultura devadesátek, na kterou vzpomíná generace dnešních třicátníků. O tom všem promluví historička Kristina Andělová z Ústavu soudobých dějin AV ČR.

20:00 – 20:15

moderuje TEREZA STRNADOVÁ

**LUDEK NAVARA:
PŘÍBĚHY ŽELEZNÉ OPONY**

Novinář, spisovatel a historik. Spolupracuje zejména s MF DNES a Českou televizí. Zabývá se zločiny nacismu a komunismu. Mimo jiné vydal knihu Příběhy železné opony a další dvě její pokračování. Hovořit bude o historických okolnostech pádu železné opony, režimní změny 17. listopadu 1989 i o tom, jak v tomto kontextu vnímá vývoj posledních třiceti let.

20:15 – 20:45

moderuje SOŇA BARANOVÁ

**MILOŠ GREGOR:
FENOMÉN FAKE NEWS**

Politolog. Na doktorandském studiu politologie se věnuje zejména politickému marketingu, branding v politice a propagandě. Spolu se skupinou studentů (Zvol si info) napsal oceňovanou popularizační publikaci Nejlepší kniha o fake news, dezinformacích a manipulacích!!!. V rozhovoru zaměřeném na fenomén fake news a dezinformací dojde i na to, v jakém stavu je marketing českých politických stran.

**MICHAL ŽENÍŠEK:
TŘICET LET LEGENDÁRNÍHO BRNĚNSKÉHO KNIHKUPECTVÍ**

Knihkupec. Jako jeden z prvních otevřel po listopadu 1989 soukromé knihkupectví, které v Alfa pasáži funguje dodnes, teď ho však zřejmě čeká změna majitele. Rozhovor bude sledovat osudy legendárního brněnského knihkupectví, kde se po třicet let setkávají významné osobnosti nejen brněnské kultury, a jak se za tu dobu proměnily čtenářské zvyklosti a postavení malého výběrového knihkupectví mezi internetovými giganty.

20:45 – 21:30

moderuje SAMČO, BRAT DÁŽĎOVIEK

**PETER KALMUS:
IZOLÁCIA KOŠICKÉHO DISENTU A KONTAKTY NA PRAHU,
BRNO, OLOMOUC PRED 1989**

Umelec-samouk, disident, občiansky aktivista, spoločensky angažovaný pred aj po revolúcii. V rozhovore poskytne svoj pohľad na stav občianskej spoločnosti v minulosti a dnes z Košíc, mesta, ktoré bolo vždy príliš ďaleko od diania a príliš náchylné na ponorkovú chorobu.

**ĽUBO BURGR:
ALTERNATÍVNA KULTÚRA ZA TOTALITY NA ODĽAHLEJ
VÝCHODOSLOVENSKEJ PERIFÉRII VS. PO REVOLÚCIIV
HLAVNOM MESTE**

Hudobník, režisér, skladateľ, herec. Od 80tych rokov mnohostranne aktívny v hudbe aj divadle. Pred revolúciou bol súčasťou prešovského undergroundu, po revolúcii bratislavskej kaviarne v projektoch Ali Ibn Rachid, Divadlo STOKA, Divadlo SKRAT, A4, Požoň Sentimentál, Burgr&Pjoni, Združenie pre súčasnú operu a i.

BARBORA ŠEDIVÁ:

BRNO, TRENČÍN, BRATISLAVA, KOŠICE - ŠPECIFIKÁ KULTÚRNEHO SIEŤOVANIA

Kurátorka, teoretička, organizátorka predovšetkým na poli nových médií a neobjavenej lokálnej tvorby po celom Česku, Slovensku, aj v zahraničí. Zaujíma sa o transformujúci sa kultúrny svet, kde vďaka nástupu technológií a sieťovaniu ľudí miznú hranice medzi lokálnym a globálnym. Členka kolektívu 4AM, spoluzakladateľka kultúrneho priestoru PRAHA v Brne, festivalu Multiplace, v minulosti pôsobila v projektoch Cena Oskara Čepána, Tabačka Kulturfabrik, a i.

21:30 – 21:45

moderuje TEREZA STRNADOVÁ

JIŘÍ HLAVENKA:

KAM NÁS VEDOU INFORMAČNÍ TECHNOLOGIE?

Podnikateľ a investor. Vizionár, ktorý v oblasti informačných technológií nejednou tzv. „predbehl dobu“ – bol u prvopočiatku českého internetu, spoluzaložil prvý internetový obchod Vltava.cz, vydal viac než triacet publikácií z oblasti informačných technológií a internetu, investuje do nadějných start-upů – v posledných rokoch napríklad do mimořádně úspěšného projektu Kiwi.com. V rozhovore promluví o tom, proč coby úspěšný podnikatel považuje za důležité podporovat nejisté začínající projekty a jak vidí budoucnost nejen internetovou.

21:45 – 22:00

moderuje TEREZA STRNADOVÁ

VÁCLAV MENCL:

MĚSTO BRNO PO PÁDU KOMUNISTICKÉHO REŽIMU

V letech 1990-1992 primátor Brna. Na brněnském VUT vystudoval obor stavba měst a o mnoho let později sám jedno vedl. Tématem rozhovoru bude stav města Brna jen pár měsíců po listopadové režimní změně, tehdejší nejpálčivější úkoly a následné proměny Brna nejen po urbanistické stránce.

22:00 – 22:45

moderuje PETR KUBALA

DANA HRADCOVÁ:

ÚSTAV(EB)NICTVÍ 30+

Rozhovor s praktickou filosofkou Danou Hradcovou o naší křehkosti, zranitelnosti a vzájemné závislosti v minulosti, současnosti i budoucnosti. O životě lidí označovaných za postižené, o výstavbě, údržbě a rozpadu budov, jež nám mají umožnit vést společný „normální“ život.

TOMÁŠ PAVLAS: MUŽI A DEMOKRACIE

Jakou roli sehráli muži v transformaci společnosti před třiceti lety a jakou hrají dnes? Proč jsou stále veřejně činní muži tak málo angažovaní v otázkách rovnosti mužů a žen? Na tyto (a další) otázky bude odpovídat Tomáš Pavlas, manažer programu prosazování genderové rovnosti z organizace Otevřená společnost a zakladatel iniciativy Genderman.

NADĚŽDA JOHANISOVÁ: KLIMATICKÁ ZMĚNA, EKOLOGIE A EKONOMICKÝ SYSTÉM

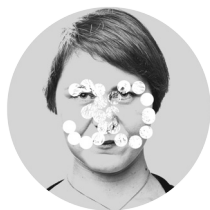
Jak hluboké kořeny má současná krize? Jak přesně souvisí náš ekonomický systém se současným rozvratem? Je jádro problému v „ekonomismu“? A jak k tomu přispívá ekonomická teorie hlavního proudu? O tom všem si budeme povídat s ekologickou ekonomkou Naděždou Johanisovou, působící na Katedře environmentálních studií FSS MU.

22:45 – 23:15
moderuje MATĚJ METELEC

EVA KLÍČOVÁ: TRANSFORMACE LITERATURY

Porevoluční literatura se v tržním prostředí po roce 1989 sice zbavila cenzury a nutnosti respektovat normalizační „realismus“, musela ale čelit dříve nepředstavitelné kulturní komercializaci. Jak listopadový předěl proměnil psaní v ČR a proměnil jej vůbec? Reflexi nabídne přední literární kritička a redaktorka brněnského časopisu Host, Eva Klíčová.

DOMINIK ŽELINSKÝ: ČESKO-SLOVENSKO PO TŘICETI LETECH

„Sametová“ či „něžná“ revoluce byly patrně tím posledním dějinným aktem, který Češi a Slováci uskutečnili spolu – v rozdílné povaze listopadových událostí se zrcadlí i jiný průběh normalizace v obou částech federace. Jestliže ale v 90. letech české elity hleděli na Slovensko jako na relikvii východního autoritářství, dnes do něj často promítají vlastní naděje (a frustrace). O současných česko-slovenských vazbách promluví Dominik Želinský, sociolog působící na University of Edinburgh.

23:15 – 23:45

moderuje SAMČO, BRAT DÁŽĎOVIEK

**BARBORA BEREZŇÁKOVÁ:
POREVOLUČNÝ VÝVOJ OČAMI OBYČAJNÝCH ĽUDÍ**

Dokumentaristka, vyštudovala na VŠMU aj New York Film Academy. Vyrastala v mečiarizme a túto dobu zreflektovala vo filme Skutok sa stal. V dokumentárnom cykle Opýtaj sa vašich sa venuje udalostiam rokov 1968 a 1989 očami bežných ľudí.

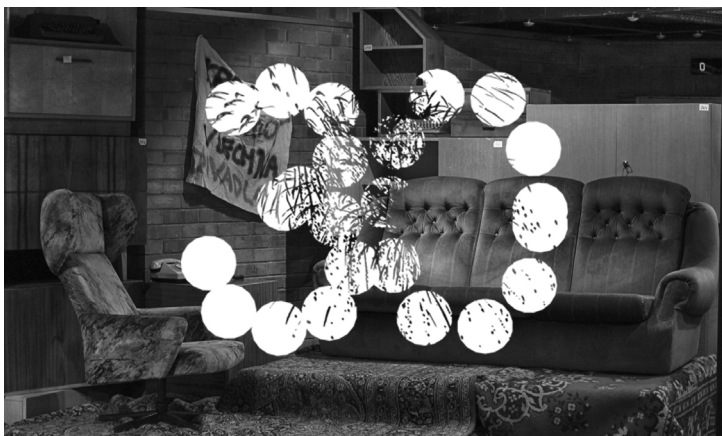
**TOMÁŠ HUČKO:
GENERÁCIA NEZAŤAŽENÁ ŽIVOTOM V SOCIALIZME - AKÝ JAZYK POUŽÍVAŤ NA PÍSANIE O ĽAVICOVÝCH TÉMACH DNES?**

Prekladateľ, spisovateľ, rozhlasový dramatik, šéfredaktor angažovaného mesačníka Kapitál, spoločensko-kultúrneho časopisu združujúceho autorov a autorky z rôznych umeleckých a spoločensko-vedných odvetví. Snaží sa preniesť aktuálne spoločenské témy do slovenského kontextu a vybojovať im miesto na mediálnom trhu.

Moderátoři

Osm hodin rozhovorů s našimi hosty povede celkem 6 moderátorů, jimiž jsou lidé nejrůznějšího věku, pohlaví, profesí, národností i zaměření:

SOŇA BARANOVÁ

Moderátorka České televize, dříve redaktorka Českého rozhlasu Brno.

PETR KUBALA

Sociolog působící na Sociologickém ústavu Akademie věd, kde se v oddělení Socioekonomie bydlení zabývá současnou krizí dostupnosti bydlení ve velkých městech. V Brně dokončuje doktorát na FSS MU a zároveň se tu dříve podílel na výzkumu pro projekt Rapid Re-housing.

MATĚJ METELEC

Esejista, publicista a redaktor kulturního čtrnáctideníku A2. Publikoval desítky textů různých žánrů v mnoha periodikách, krom domovské A2 například v Labyrint Revue, Hostu nebo Salonu Práva. Ve svých esejích se věnuje dějinám marxismu nebo českému politickému myšlení. Pravidelně spolupracuje s MFDF Ji.hlava a HaDivadlem.

SAMČO, BRAT DÁŽDIOVEK

Věnuje se performativní tvorbě (divadlo, slam poetry, koncerty s projekty Samčo, brat dážd'oviek, Pentagramček alebo Verejné deti). Nahráva v teréne, zbiera detskú hudobnú a dramatickú tvorbu, píše o hudbe a utajenej kultúre, trénuje umelú neinteligenciu, dokumentuje bizarné spoločenské javy zasadené do lokálneho kontextu.

ALICA SIGMUND HERÁKOVÁ

Romská novinářka, zakladatelka online televizi Tuke.TV, mj. pracovala pro Muzeum romské kultury, pro které např. editovala publikaci Amendar: Pohled do světa romských osobností nebo Českou televizi a Český rozhlas Radiožurnál.

TEREZA STRNADOVÁ

Novinářka (Česká televize), dříve reportérka pořadu Reportéři ČT a redaktorka brněnské redakce MF DNES. Spoluautorka divadelní hry Mediální pakáž aneb Dreamjob tematizující problematiku dezinformací a fake news.

Zed' paměti

slovo k výtvarné instalaci

Základ výtvarné instalace, kterou jsme nazvali Zed' paměti, tvoří dva základní zdroje.

První inspirací se stala kniha **Občanské fóry**, kterou dali dohromady v několika málo dnech spisovatelé a malíři z okruhu České expedice, což byla v temných letech strojopisná řada, v níž bylo opsáno 150 českých knih. Občanské fóry jsou obrazem prvních hodin a dnů po 17. listopadu 1989. Knížka byla hotová již začátkem prosince a v nákladu 80.000 výtisků vyšla v r. 1990. Autoři v ní nastavili zrcadlo výtvarným "samizdatům" umělců, ale hlavně lidí, kteří se sami vyslovovali svými hesly, kresbami a vtipy ke všemu, co bylo. Jsou dokladem toho, že dramatické dny provázely i smích, legrace, klukoviny, srandy a vtip. Je zvláštní, že náš národ v sobě dokáže v nejhorších chvílích probudit humor, kterým odpovídá na to, co se kolem děje.

Druhým důležitým zdrojem naší výtvarné instalace se stala tzv. **Šeryho bedna**. Našli jsme ji v archivu Centra experimentální divadla, když jsme hledali materiály, jež se vztahují k revolučním událostem roku 1989. Krabice má rozměry 35 × 28 × 10,5 centimetrů a na jejím boku je obyčejnou tužkou napsáno:

NEZPRACOVÁNO

P. SCHERHAUFER – POLITIKA

DOKUMENTY 1969, 1989 (převážně) aj.

Obsah bedny je velmi různorodý. Vedle několika málo výstřížků z tehdejšího tisku jde především o nejrůznější informace z aktuálního revolučního dění, svědecké výpovědi, výzvy a instrukce ke generální stávce, úvahy a eseje spisovatelů, jež se dotýkají tématu svobody, opisy prohlášení Charty 77, stanoviska Občanského fóra, provolání studentů a jednotlivých podniků, ale i vzkazy lidí, které se vyvěšovaly přímo ve foyeru divadla,

jež tehdy bylo zároveň revolučním štábem, volební lístky prvních svobodných voleb či hlášení z představení.

Všechny tyto materiály jsou cenným svědectvím jak o tehdejších událostech, tak o atmosféře ve společnosti a o smýšlení lidí.

Způsob adjustace odpovídá tehdejším zvyklostem, kdy se k šíření důležitých informací, vzkazů, názorů i výkřiků využívalo vylepování na nejrůznější stěny, výkladní skříně, nástěnky či jakékoliv dostupné plochy.

(NEČEKAT,
JEDNAT)
UDAĽOSTI
SE POHNULY

Autorem instalace je **Matěj Sýkora**, který je zároveň autorem scénografického řešení prostoru určeného pro diskuzi.

Sametová revoluce v Brně

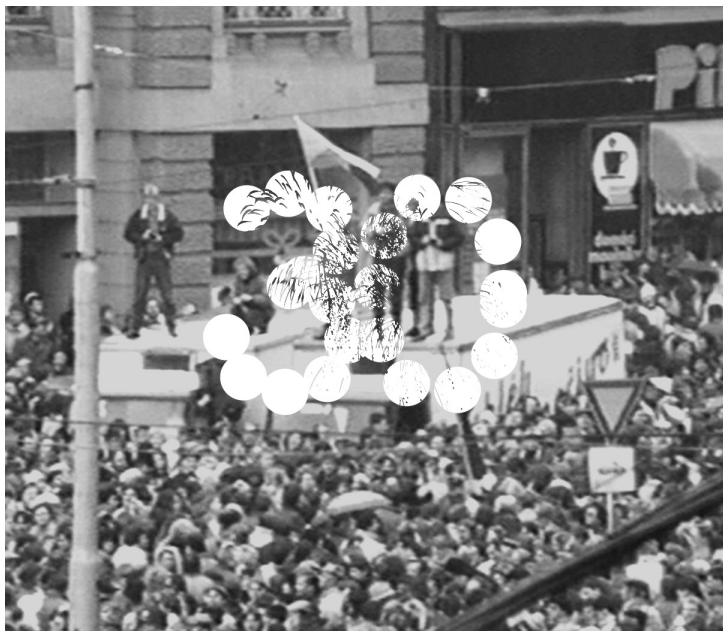
slovo k videoprojekci

Sestřih Centra experimentálního divadla, který dnes máte před sebou, je vytvořen převážně z videozáznamů, které v Brně od listopadu 1989 do ledna 1990 natočil **Aleš Záboj**. Ten se již od r. 1986 zabýval dokumentováním zajímavého kulturního dění jako byly např. aktivity Ochoťnického kroužku, Galerie Drogerie - Zlevněné zboží či volného sdružení Otevřený dialog. Vůbec první záznamy vznikaly tak, že Aleš Záboj nosil v ruce kameru, jež byla kabelem napojena na video, které nosil v batohu na zádech. Jeho unikátní dokumentační snahy záhy podpořila Vzdělávací nadace Jana Husa, která se ze zahraničí snažila získávat peníze na podporu nezávislého kulturního dění v tehdejší Československu. Prostředníkem v Brně byl tehdy Jiří Müller. Díky podpoře této nadace byla v r. 1987 zakoupena videokamera, na niž pak Aleš Záboj natáčel mj. i tvorbu a aktivity Divadla na provázku a HaDivadla. Jeho heslem a zároveň důležitým kritériem toho, co bude natáčet, byla jednoduchá, ale zásadní premisa: točím to, co nenatáčí televize. Kvůli tomuto přesvědčení tak nakonec kuriozně přišel o záznam první manifestace, neboť tu tehdy natáčela ČST. Namísto toho však natočil Brněnské fórum, které se konalo 22. 11. 1989. Náš sestřih začínáme právě záběry z tohoto fóra. Naštěstí Aleš Záboj velmi brzy pochopil závažnost celého dění a vše ostatní v následujících týdnech zachytil na videokameru jako soukromá osoba. Jedná se o velmi cenné dokumentární záznamy tehdejšího brněnského dění.

Dalším autorem, jehož záznam se objevuje v našem sestřihu, je **Vít Kopřiva**, který nám ke svému záznamu ze 30. 11. 1989 z Domu umění napsal:

„Byl jsem tehdy student FAMU. V pondělí 20.11.1989 jsme začali okupačně stávkovat

na škole v Lažanském paláci, kde jsme tudíž i přespávali. V Praze byla ‚revoluce‘ celkem jasná, obří stávky na Václaváku atd., ale když jsem volal domů do Brna, nějak to jasné nebylo. Ostatní přespolní spolužáci to měli stejně. Rozhodli jsme se že studenti, kteří nejsou z Prahy, se rozjedou do svých domovů a tam budou šířit fotky, různá prohlášení, noviny Svobodné Slovo a hlavně, náš slavný videozáznam ze zákroku na Národní zkopírovaný na VHS. To jsme udělali a ve středu 22. 11. 1989 jsme se rozjeli do regionů.

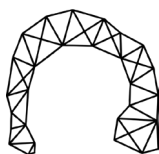
V pondělí 28. 11. jsme se znovu sešli v Praze na FAMU a to už jsme vyjednávali s ČST Praha ‚Studentské vysílání‘. SV se vysílalo každý čtvrtek podvečer, mělo délku 30 minut a byl to víceméně kaleidoskop těch dní úhlem našeho pohledu. A zase my přespolní jsme měli za úkol natáčet co se dá ve svých regionech. Ve středu 29.11. jsme přijeli do Brna v sestavě: Petr Hvižd, Jiří Vanýsek ml., Martin Sedlák (nyní Špaček) a já. Každý z nás potom natáčel/fotil na vlastní pěst. Měl jsem kliku, protože můj táta vedl audiovizuální centrum na UJEP a jako šéf místního OF mně zapůjčil kameru a videomagnetofon U-matic. V mé gesci byl tehdy ‚Provázek‘. Domluvil jsem si kamaráda Vojtu Fatku, aby mně dělal osvětlovače a šlo se točit. Z materiálu jsem byl dost nadšený. Dramaturgie SV v Praze také. Nakonec se reportáž do vysílání na ČST nedostala, protože... Kryl... nebo Hutka... nebo něco takového, důležitějšího. A to je příběh mé legendární utajené reportáže.“

Výběr a sestřih videomateriálu připravila: **Aňa Babjarová.**

Stopáž: 90 minut

Třicet / horizontální oslava - společný projekt Centra experimentálního divadla, Divadla Husa na provázku, HaDivadla a Terénu.

c e d

*Za pomoc při realizaci děkujeme
Odboru životního prostředí Magistrátu města Brna
a společností SAKO BRNO, a.s.
a RETRO-USE*

B | R | N | O

SAKO

Centrum experimentálního divadla
pokladna: +420 542 123 425
Zelný trh 9, Brno
www.ced-brno.cz

Program: Miroslav Ošchatka a Jaroslav Hensl

B | R | N | O

Statutární město Brno podporuje Centrum experimentálního divadla, příspěvkovou organizaci.
Činnost CED se uskutečňuje za finanční podpory Ministerstva kultury ČR